

Bảo mật web và ứng dụng

Nội dung

- Ứng dụng **Android**
 - Tổng quan
 - Lập trình ứng dụng Android với Java
- Vấn đề an toàn ứng dụng di động Android

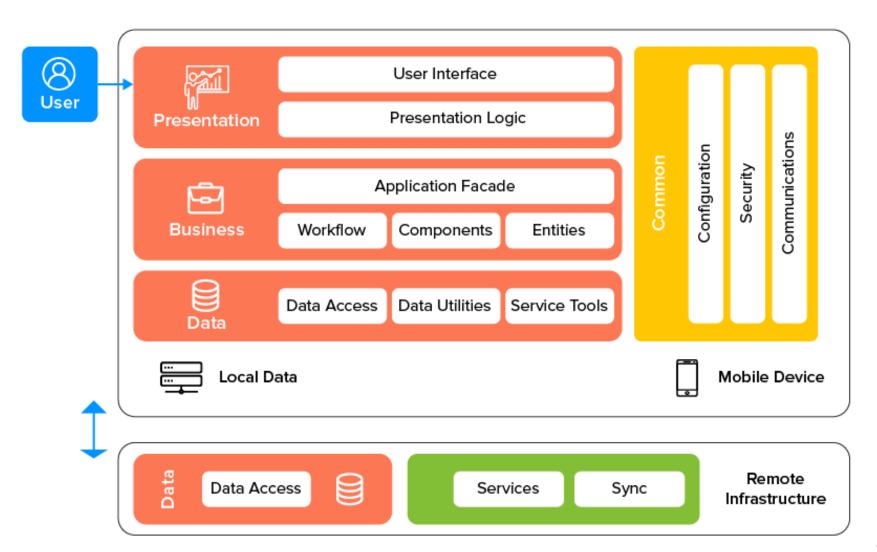
Cấu trúc ứng dụng Android

Nguyên tắc hoạt động – kiến trúc

Nguyên tắc hoạt động – kiến trúc

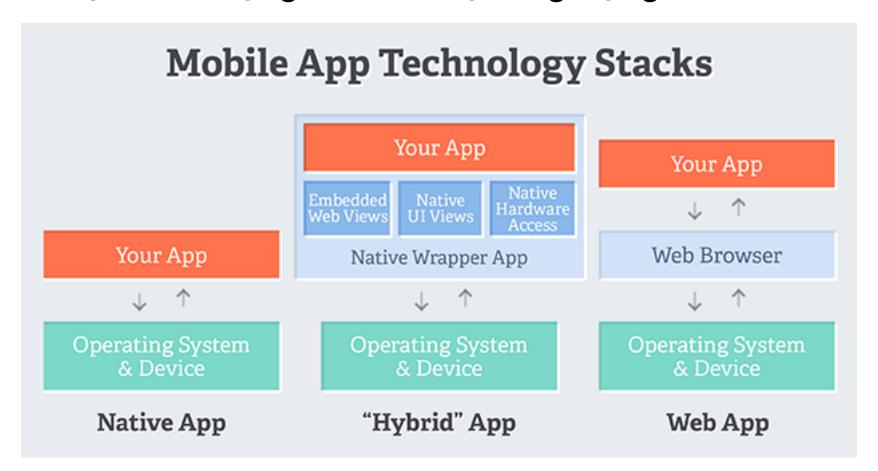

- Kiến trúc ứng dụng di động bao gồm nhiều tầng, bao gồm 3 tầng cơ bản sau:
 - Tầng Hiển thị: giao diện người dùng UI
 - Tầng Xử lý: luồng hoạt động, các thành phần, thực thể xử lý logic dữ liệu
 - Tầng dữ liệu: dữ liệu, truy cập dữ liệu

Chọn lựa nền tảng ứng dụng

Sự khác biệt giữa các loại ứng dụng

Chọn lựa nền tảng ứng dụng

Native app	Hybrid app	Web app
 Được phát triển cho platform cụ thể Hỗ trợ đầy đủ từ app store Chạy ổn định hơn Có thể sử dụng tất cả tính năng của hệ điều hành Cần phải được phê duyệt nên bảo mật hơn, đảm bảo chất lượng và tương thích với thiết bị 	thiết bị như native app, về kỹ thuật là một web app. - Không cần trình duyệt web - Có thể sử dụng các API và phần cứng	động - Không cần tải về từ app store
 Người phát triển cần có kinh nghiệm với ngôn ngữ lập trình khó Cần cài đặt trên thiết bị Tốn chi phí 	platform của bên thứ	- Không có đầy đủ tính năng như

Lập trình ứng dụng di động

Trước khi lập trình ứng dụng di động cần xem xét **các yếu tố** sau:

- Xác định kiểu thiết bị mà ứng dụng sẽ chạy:
 - Độ phân giải màn hình
 - Kích thước màn hình
 - Tính năng CPU
 - Không gian lưu trữ
 - Bộ nhớ
 - Tính sẵn sàng của các framework phát triển
- Bandwidth situation (băng thông/ điện năng tiêu thụ)
 - Chọn giao thức phù hợp trên từng loại thiết bị
 - Caching, state management, data access

Lập trình ứng dụng di động

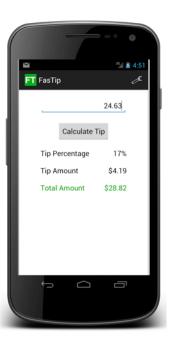

Trước khi lập trình ứng dụng di động cần xem xét các yếu tố sau:

- Thiết lập giao diện: đơn giản, dễ sử dụng
- Điều hướng phù hợp

Android

 Android là một software stack cho các thiết bị di động, bao gồm hệ điều hành, middleware và các ứng dụng cốt lõi

- Android và các ứng dụng của nó được phát triển bằng ngôn ngữ JAVA/Kotlin
- Dalvik VM, được tùy chỉnh và tối ưu để chạy trên các thiết bị di động
- Android SDK cung cấp các công cụ cho phát triển ứng dụng Android và nhiều API hữu ích

APPLICATIONS Home Phone Browser Contacts ... APPLICATION FRAMEWORK Window View Notification Content Activity Manager Manager **Providers** System Manager Telephony Resource Location Package Manager **GTalk Service** Manager Manager Manager LIBRARIES ANDROID RUNTIME Media Surface Manager **SQLite** Core Libraries Framework Dalvik Virtual OpenGL | ES WebKit FreeType Machine SGL SSL libc LINUX KERNEL Bluetooth Flash Memory Binder (IPC) Display Camera Driver Driver Driver Driver Driver Power Audio **USB** Driver Keypad Driver WiFi Driver Drivers Management

Linux Kernel

- Lưu ý rằng: Android dựa trên kernel Linux không phải là một hệ điều hành Linux.
- Cung cấp cơ chế Security, quản lý bộ nhớ (Memory management), quản lý tiến trình (Process management), Network stack và Driver model
- Hoạt động như một lớp trừu tượng giữa phần cứng và các phần khác của software stack.

Libraries

- Chạy ngầm trong hệ thống
- Viết bằng ngôn ngữ C/C++
- 4 Ioai Libraries
 - Bionic Libc, system C libraries
 - Function Libraries, supporting multimedia, web browser, SQLite...
 - Native Servers
 - Hardware Abstraction Libraries

Android Runtime

- Cốt lõi của Android platform
- Dalvik Virtual Machine (DVM)
 - Register-based
 - Thực thi các files định dạng Dalvik Executable (.dex)

- Các thư viện Java lõi
 - Hỗ trợ hầu hết các chức năng trong ngôn ngữ Java.

Android Runtime (tt)

- Chức năng của các thư viện Java cốt lõi tùy vào Dalvik VM và Linux kernel bên dưới.
- Có thể có nhiều Dalvik VMs chạy cùng lúc.
- Mỗi ứng dụng Android chạy trong tiến trình riêng của nó, với một instance máy ảo Dalvik riêng.
- Công cụ "dx" trong Android SDK: chuyển class
 JAVA đã biên dịch sang định dạng .dex

Dalvik Virtual Machine (DVM)

- Máy ảo tùy chỉnh cho Android
 - Application portability và runtime consistency
 - Chạy các file định dạng .dex và Dalvik bytecode
 - Các file Java .class/.jar được chuyển sang .dex khi build
- Được thiết kế cho môi trường nhúng
 - Hỗ trợ nhiều tiến trình máy ảo trên 1 thiết bị
 - Trình thông dịch bytecode được tối ưu hóa cho CPU
 - Sử dụng hiệu quả bộ nhớ trong thời gian chạy
- Core Libraries
 - APIs cốt lõi cho Java, cung cấp platform phát triển mạnh mẽ nhưng cũng đơn giản và quen thuộc

DVM vs. **JVM**

DVM

- Phát triển bởi Google
- Chạy các file thực thi Dalvik (.dex)
- Chỉ hỗ trợ một phần các thư viện Java chuẩn
- JVM
 - Phát triển bởi Sun
 - Chay Java bytecode
- Vấn đề: có thể có nhiều cộng đồng về JAVA với những chuẩn JAVA khác nhau

Application Framework

- Đơn giản hóa việc sử dụng lại các components
 - Các ứng dụng có thể công bố các tính năng để các ứng dụng khác có thể sử dụng
- Tập hợp các services và systems
 - Views system,
 - Content providers
 - Resources manager
 - •

Application Framework (tt)

- Activity Manager: quản lý vòng đời của các ứng dụng và cung cấp các điều hướng
- Notification Manager: cho phép các ứng dụng hiến thị các thông báo trên khung trạng thái
- Resource Manager: cung cấp khả năng truy cập vào các tài nguyên không phải mã nguồn như chuỗi, hình ảnh, các file layout...
- Content Providers: truy cập đến dữ liệu của các ứng dụng khác hoặc chia sẻ dữ liệu của chính ứng dụng
- Views: dùng để xây dựng ứng dụng, gồm danh sách, các khung nhập liệu, nút, hoặc thậm chí trình duyệt nhúng

Applications

- Tập các ứng dụng cốt lõi được cung cấp với Android platform
 - Email client, SMS, calendar, maps, browser, contacts...
- Lập trình bằng Java
- Các ứng dụng Android được phát triển sau sẽ được đặt cùng mức với những ứng dụng này

Ngôn ngữ lập trình Java

Java

- Phát triển bởi Sun Microsystems (hiện thuộc sở hữu của Oracle).
- Java kết hợp nhiều tính năng mạnh mẽ của nhiều ngôn ngữ.

Một số tính năng cốt lõi quan trọng của Java

- Nó được thiết kế để có nền tảng độc lập và an toàn, sử dụng cho các máy ảo.
- Là ngôn ngữ lập trình hướng đối tượng
- Android dựa chủ yếu vào các nguyên tắc cơ bản Java.
- Android SDK bao gồm nhiều thư viện Java chuẩn (thư viện cấu trúc dữ liệu, thư viện toán học, thư viện đồ họa, thư viện mạng...)

Lập trình ứng dụng Android

- JDK/Android JDK + Eclipse
- Android Studio (khuyến nghị)

Android Studio

- IDE dành cho phát triển ứng dụng Android
- Đã bao gồm Android SDK

Android Studio provides the fastest tools for building apps on every type of Android device.

DOWNLOAD ANDROID STUDIO

4.1 for Windows 64-bit (896 MB)

Android Emulator cho app testing

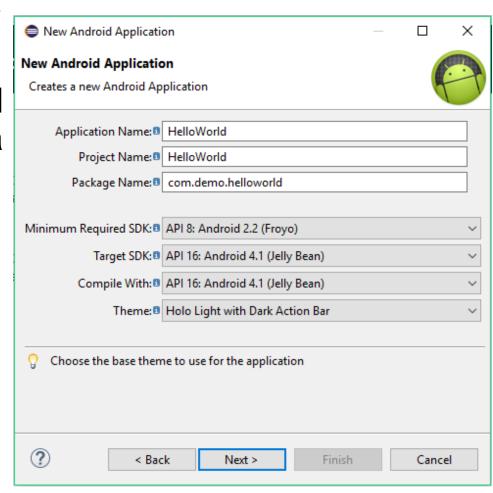

Tạo một Android Project mới

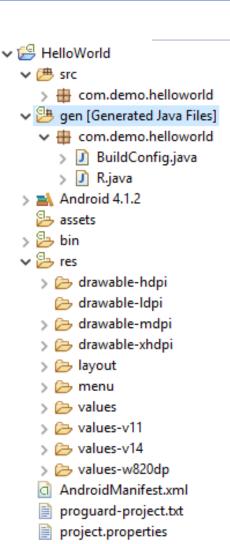
- Chọn File → New →
 Project
- Chọn Android/Android Application project, và điền thông tin:
 - Tên project
 - Tên ứng dụng
 - Tên package
 - SDK mục tiêu
 - Create Activity

Hello World Project

- src: thư mục mã nguồn
- gen: file SDK được tạo
- android 4.1.2: reference lib
- assets: tài nguyên
- res: resource files và các file mô tả
- AndroidManifest.xml: file mô tả ứng dụng
- project.properties: file thuộc tính của project

Say Hello World

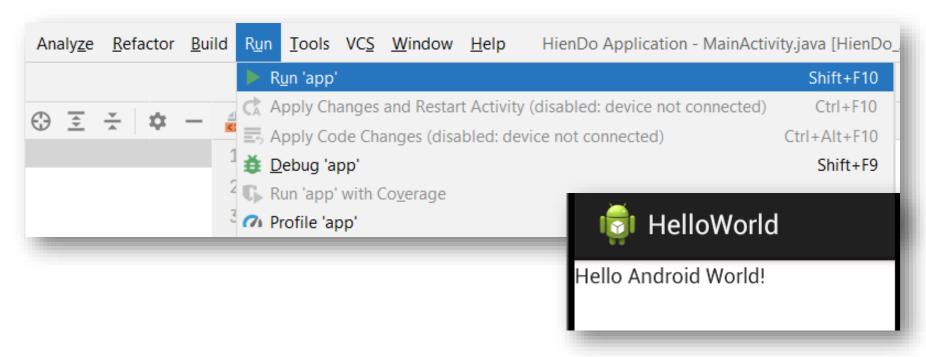
• Điều chỉnh file HelloWorld.java

```
public void onCreate(Bundle savedInstanceState) {
    super.onCreate(savedInstanceState);
    setContentView(R.layout.main);
public void onCreate(Bundle savedInstanceState) {
    super.onCreate(savedInstanceState);
    TextView text = new TextView(this);
    text.setText("Hello Android World!");
    setContentView(text);
```

Chạy ứng dụng Hello World

- Chọn HelloWorld Project, sau đó chọn Run → Run 'app' → Android Application
- ADT sẽ chạy một AVD phù hợp và chạy ứng dụng HelloWorld trên đó

• res/layout, chứa các định nghĩa thiết kế bố cục trong định dạng XML, giao diện của ứng dụng được built dựa trên các file layout

main.xml

Linear Layout

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<LinearLayout xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android"</pre>
   xmlns:tools="http://schemas.android.com/tools"
   android:layout width="match parent"
    android:layout height="match parent"
    android:orientation="vertical"
   tools:context="com.demo.helloworld.HelloWorld"
<TextView android:id="@+id/textView"
       android:layout width="fill parent"
        android:layout height="wrap content"
        android:text="@string/hello world" />
</LinearLayout>
                                            Tham chiếu đến
                                            resource string
```

'hello world'

TextView, hiển thị

các chuỗi

- res/values, chứa các định nghĩa chuỗi hoặc các giá trị khác (ví dụ: màu sắc) trong ứng dụng
 - string.xml, chứa các resources dạng string (chuỗi)

Được tham chiếu trong res/layout/main.xml Được tham chiếu trong AndroidManifest.xml

- res/drawable, chứa các resources hình ảnh
 - Thư mục có thể có nhiều suffixes, ứng dụng sẽ lựa chọn cái phù hợp nhất
 - 3 thư mục: drawable-ldpi, drawable-hdpi, drawablemdpi, mỗi thư mục chứa file icon.png
 - Ứng dụng sẽ chọn file icon phù hợp dựa trên DPI của thiết bị
 - Tên tham chiếu:@drawable/icon
- Các thư mục khác có thể được dùng đến khi cần
 - menu, anim (animation), xml (preference and searchable)

- AndroidManifest.xml mô tả ứng dụng
 - Định nghĩa tên app, phiên bản, icon, permission, etc...
 - Định nghĩa các thành phần ứng dụng: activity, service, receiver or provider

Cấu hình tập tin Manifest

- Mọi ứng dụng đều cần có một file
 AndroidManifest.xml ở thư mục gốc của project.
- File mô tả này để cung cấp các thông tin cần thiết về ứng dụng cho hệ thống Android.
- File mô tả Manifest này cần theo cấu trúc sau:
 - Chứa tên package dùng cho ứng dụng (tên package là duy nhất nhằm xác định đến package).
 - Mô tả các thành phần của ứng dụng: các Activity,
 Service, Broadcast Receiver, Content Provider.
 - Xác định các tiến trình chạy trong ứng dụng.
 - Khai báo các quyền truy cập hệ thống.

Cấu hình tập tin Manifest: Ví dụ 1

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<manifest xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android"</pre>
package="sample.hello" android:versionCode="1" android:versionName="1.0">
<application android:icon="@drawable/icon"</pre>
android:label="@string/app name">
    <activity android:name=".HelloWorld" android:label="@string/app name">
        <intent-filter>
            <action android:name="android.intent.action.MAIN" />
            <category android:name="android.intent.category.LAUNCHER"/>
        </intent-filter>
    </activity>
</application>
<uses-sdk android:minSdkVersion="8" />
</manifest>
```

Thành phần cốt lõi - Activity

- Về cơ bản, một Activity hiển thị một giao diện người dùng
- Một ứng dụng có thể có 1 hoặc nhiều Activity, mỗi Activity kế thừa từ android.app.Activity và cần được định nghĩa trong AndroidManifest.xml
- Mỗi activity được cung cấp 1 window để hiển thị, window này có thể toàn màn hình hoặc nhỏ hơn và nằm bên trên window khác
- Giao diện của window được dựng bằng một hệ phân cấp các object từ View class
- Phương thức Activity.setContentView() thiết lập một phân cấp các đối tượng view

Thành phần cốt lõi - Activity

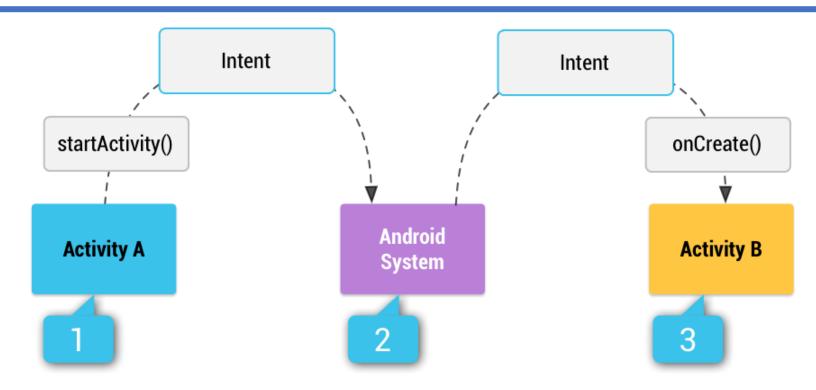

- Activity được kích hoạt bằng các message bất đồng bộ được gọi là intents
 - Một Intent object chứa nội dung của message
- Label <intent-filter> trong AndroidManifest.xml xác định Intent có thể khởi chạy Activity

- Định nghĩa activity chính, được chạy tự động khi ứng dụng khởi chạy
- Một activity có thể được thực thi bằng cách truyền một đối tượng Intent cho Context.startActivity() hoặc Activity.startActivityForResult()

Thành phần cốt lõi - Activity

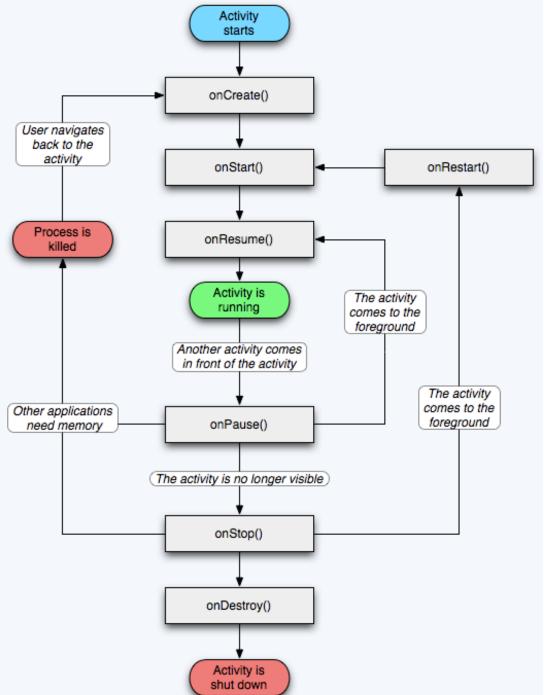

- Explicit intent: intent nêu rõ tên thành phần (ví dụ activity) sẽ chạy ->
 Android chạy thành phần này ngay lập tức
- Implicit intent: intent chỉ định nghĩa hành động (action) cần chạy,
 Android sẽ tìm thành phần thỏa mãn trong file Manifest bằng intent-filters.
 Nếu nhiều hơn 1 kết quả, hệ thống sẽ hỏi người dùng

Vòng đời của Activity

Các thành phần cốt lõi khác

Service

 Một service không có giao diện người dùng, chạy ngầm trong một khoảng thời gian nào đó

Broadcast receivers

 Thành phần nhận và phản ứng với những thông báo được broadcast

Content providers

- Một content provider cho phép cung cấp một số dữ liệu của ứng dụng cho các ứng dụng khác.
- Dữ liệu có thể được lưu trữ trong file system, trong SQLite database, hoặc bất kỳ cách nào khác

AndroidManifest.xml: Ví dụ 2

Mô tả một receiver

Mô tả một intent-filter

Cơ sở dữ liệu SQLite trong ứng dụng Android

- Lưu dữ liệu cho từng ứng dụng, không bị truy cập bởi ứng dụng khác.
- Thu muc: /data/data/<applicationId>/databases/
- Khai báo trong file AndroidManifest để thao tác CSDL:

```
<uses-permission
android:name="android.permission.WRITE_EXTERNAL_ST
ORAGE" />
```

Cơ sở dữ liệu SQLite trong ứng dụng Android

- Mở, tạo một SQLite DB
- Truy vấn
- Xóa

https://developer.android.com/reference/android/database/sqlite/SQLiteDatabase

Mở rộng Hello World (1)

- Dựng một ứng dụng cho phép nhập chuỗi chào mừng và sau đó hiển thị
 - Nhập chuỗi: EditText
 - Hiển thị: TextView
 - Một button (nút) để submit chuỗi
- Sửa res/layout/main.xml để thêm các thành phần
 - Mỗi thành phần đều có thuộc tính android:id, dùng để tham chiếu đến trong code

```
<EditText android:text="" android:id="@+id/editText"
     android:layout_width="fill_parent" android:layout_height="wrap_content"/>
     <Button android:text="Show Greetings" android:id="@+id/showBtn"
          android:layout_width="wrap_content" android:layout_height="wrap_content"/>
          <TextView android:id="@+id/textView" android:layout_width="fill_parent"
          android:layout_height="wrap_content" android:text="@string/hello_world" />
```

Mở rộng Hello World (2)

- Chỉnh sửa HelloWorld.java
 - Đầu tiên tham chiếu đến các thành phần trong main.xml

```
setContentView(R.layout.main);
final EditText edit = (EditText) findViewById(R.id.editText);
final TextView view = (TextView) findViewById(R.id.textView);
final Button btn = (Button) findViewById(R.id.showBtn);
```

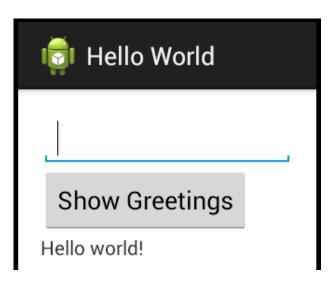
Thêm xử lý sự kiện click cho button

```
btn.setOnClickListener(new OnClickListener() {
    @Override
    public void onClick(View arg0) {
        view.setText(edit.getText()); // lấy thông tin nhập
        trong khung gán cho TextView để hiển thị
    }
});
```

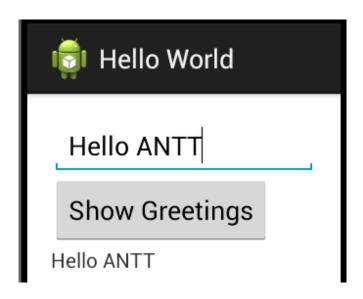
Mở rộng Hello World (3)

- · Hoàn thành!
- Chay ứng dụng: Run → Run as → Android Application

Quite easy, isn't it?

Kho ứng dụng Android

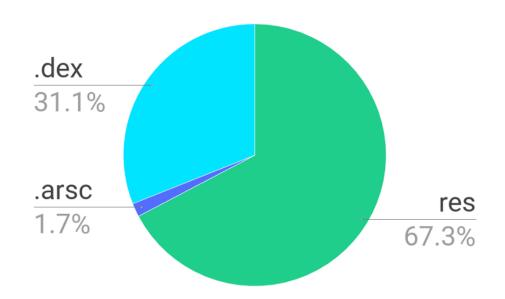

Sử dụng ProGuard trước khi xuất bản ứng dụng trên App Store

Kích thước ứng dụng Android

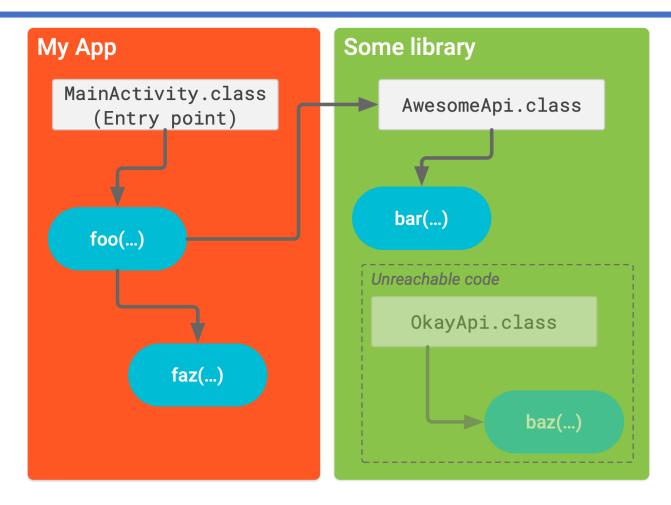

Kích thước ứng dụng ảnh hưởng tới:

- Sự duy trì và hài lòng của người dùng,
- Thời gian tải xuống và cài đặt,
- Tiếp cận người dùng trên các thiết bị cấp thấp

Kích thước ứng dụng Android

- Code không bao giờ được gọi
- Đối thủ phân tích ứng dụng, tái sử dụng code

ProGuard trong phát triển Ứng dụng Android

ProGuard

- Công cụ tích hợp sẵn trong Android Studio
- Tính năng:
 - Thu gọn mã nguồn ứng -> để dễ phân phối
 - Làm rối → để chống dịch ngược, vì tên các hàm, biến ... bị đổi tên khó đọc
 - Tối ưu để ứng dụng chạy nhanh hơn.
- ProGuard là một công cụ rút gọn (shrink), tối ưu hoá (optimize) và làm mờ (obfuscate) code.
- Sử dụng ProGuard để bảo vệ và tối ưu ứng dụng Android

ProGuard trong phát triển Ứng dụng Android

- Cấu hình ProGuard trong ứng dụng Android với Android Studio.
- Sử dụng build.gradle và thêm nội dung cấu hình:

ProGuard trong phát triển Ứng dụng Android

· Loại bỏ các tài nguyên (Resource) không dùng tới

ProGuard trong phát triển Ứng dụng Android

Thêm ProGuard cho Debug

```
android {
   //..
   buildTypes {
       release { //Thêm một khối debug nếu muốn
            minifyEnabled true //Thu gọn code, false nếu không dùng
            useProguard true //Làm rối code
            proguardFiles getDefaultProguardFile('proguard-android.txt'),
                'proguard-rules.pro'
        debug
            minifyEnabled true
            useProguard false //Không làm rối code
            proguardFiles getDefaultProguardFile('proguard-android.txt'),
                'proguard-rules.pro'
```

proguard-rules.pro

- Proguard-rules.pro là file cấu hình thêm về cách thức hoạt động cho ProGuard.
- Ví dụ: Khi sử dụng ProGuard làm rối code:
 - Đổi tên các class, có khi đổi các class tham khảo từ bên thứ 3 → có thể dẫn tới lỗi.

Trong file proguard-rules.pro:

-keep class com.facebook.** { *; }

Với mã trên, sẽ giữ lại các lớp, phương thức com.facebook.** {*}

proguard-rules.pro: Ví dụ


```
-printmapping mapping.txt
-verbose
-dontoptimize
-dontpreverify
-dontshrink
-dontskipnonpubliclibraryclassmembers
-dontusemixedcaseclassnames
-keepparameternames
-renamesourcefileattribute SourceFile
-keepattributes *Annotation*
-keepattributes Exceptions,InnerClasses,Signature,Deprecated,SourceFile,LineNumberTable,*Annotation*,EnclosingMethod
-keep class * extends android.app.Activity
-assumenosideeffects class android.util.Log {
    public static *** d(...);
    public static *** v(...);
-keep class com.facebook.** { *; }
-keep class com.androidquery.** { *; }
-keep class com.google.** { *; }
-keep class org.acra.** { *: }
-keep class org.apache.** { *; }
-keep class com.mobileapptracker.** { *; }
-keep class com.nostra13.** { *; }
-keep class net.simonvt.** { *; }
-keep class android.support.** { *; }
-keep class com.nnacres.app.model.** { *; }
-keep class com.facebook.** { *; }
-keep class com.astuetz.** { *; }
-keep class twitter4j.** { *; }
-keep class com.actionbarsherlock.** { *; }
-keep class com.dg.libs.** { *; }
-keep class android.support.v4.** { *; }
-keep class com.bluetapestudio.templateproject.** { *; }
-keep class com.yourideatoreality.model.** { *; }
-keep interface com.yourideatoreality.model.** { *; }
-keep class com.bluetapestudio.** { *; }
-keep interface com.bluetapestudio.** { *; }
# Suppress warnings if you are NOT using IAP:
-dontwarn com.nnacres.app.**
```

proguard-rules.pro: Ví dụ (tt)


```
-dontwarn org.apache.**
-dontwarn com.mobileapptracker.**
-dontwarn_com.nostra13.**
-dontwarn net.simonvt.**
-dontwarn android.support.**
-dontwarn com.facebook.**
-dontwarn twitter4j.**
-dontwarn com.astuetz.**
-dontwarn com.actionbarsherlock.**
-dontwarn com.dg.libs.**
-dontwarn com.bluetapestudio.templateproject.**
-keepattributes Signature
# For using GSON @Expose annotation
-keepattributes *Annotation*
# Gson specific classes
-keep class sun.misc.Unsafe { *; }
#-keep class com.google.gson.stream.** { *; }
# The official support library.
-keep class android.support.v4.app.** { *; }
-keep interface android.support.v4.app.** { *; }
# Library JARs.
#-keep class de.greenrobot.dao.** { *; }
#-keep interface de.greenrobot.dao.** { *; }
# Library projects.
-keep class com.actionbarsherlock.** { *; }
-keep interface com.actionbarsherlock.** { *; }
#Keep native
-keepclasseswithmembernames class * {
   native <methods>;
-dontwarn okio.**
-dontwarn javax.annotation.Nullable
-dontwarn javax.annotation.ParametersAreNonnullByDefault
-dontwarn com.squareup.okhttp.**
```

Tài liệu tham khảo

Stanford - CS 193A: Android App
 Development, Winter 2019
 https://web.stanford.edu/class/cs193a/lectures.shtml

https://github.com/luong-komorebi/CS193A

Stanford – CS 193p: iOS App Development

https://github.com/rubenbaca/cs193p_iOS11

https://github.com/Sencudra/CS193P

Bài tập

SV lập trình ứng dụng di động đơn giản, với tính năng:

- Đăng ký/Login/logout tài khoản dựa vào thông tin lưu trữ CSDL SQLite trên thiết bị.
- ❖Sử dụng ProGuard cho ứng dụng Android

Bảo mật web và ứng dụng

